

19.02.2025

REFERAT FRA BEDRIFTSBESØK HOS RAUFOSS INDUSTRIPARK

Til stede: 15 deltakere, derav 11 medlemmer

Vi ble tatt imot av Arnfinn Erland Paulsen i industrimuseet i første etasje i bygning nummer 5 inne på fabrikkområdet. Han fortalte om virksomheten på Raufoss, som begynte i 1873 med en fyrstikkfabrikk. I 1896 ble Rødfos Patronfabrik anlagt etter Stortingsvedtak på grunn av unionskonflikten med Sverige, som kunne ende i en krig. Raufoss lå trygt inne i landet, og ved ei elv som gav kraft.

Produksjonen gikk opp og ned i takt med verdenssituasjonen. Bedriften besatt stor teknisk kompetanse, som etter hvert kunne brukes også til sivil produksjon. Aluminiumsprodukter, bildeler, koblingsutstyr, komposittdele mm utgjorde etter hvert en betydelig del av produksjonen.

I 90-årene skjedde en prosess med oppdeling og fusjoner. I 1998 ble så Nammo AS dannet, og eies i dag av staten 50% og Patria (finsk selskap) 50 %. I dag består industriparken foruten Nammo av en rekke bedrifter, flere med utgangspunkt i den gamle Raufoss Ammunisjonsfabrikker.

Oppe i etasjene tok Øyvind Hansebråten over orienteringen om Raufoss Industripark. Den omfatter i dag 75 store og små bedrifter, som omsetter for 12,5 milliarder. 95 % går til eksport. Det er 2.800 ansatte fordelt i 350 bygg på tilsammen 287.000 kv.m. på et 3.000 mål stort område. 3.500 vogntog går ut og inn hvert år.

De største bedriftene er Nammo, Raufoss Technology, Benteler, Plasman, Isiflo, Raufoss Aluminium, Kongsberg Automotive, Hexagon Ragasco, Solør Bioenergi. Ca 30% er utenlandskeide bedrifter.

Eiere av parken er Skattum, SKB (Kaare Berg), Johs Olsen, Mattisberget, NRP Partners, Nammo, V. Toten kommune.

Det er ikke tilfeldig at dette industrimiljøet ligger der det ligger, ved ei elv, som gav kraft, og det var fra før en industrikultur rundt Mustad, Cellulose i både Hunndalen og på Breiskallen.

Ser vi bort fra olje/gass og virksomhet forbundet med det, er fastlandseksporten atskillig mer beskjedent. Og det vi eksporterer er for en stor del råvarer. Men Raufoss eksporterer ferdigvarer. Raufoss har den tetteste forekomsten av roboter i hele Europa, og de er hele tida på utkikk etter effektivisering. Eksempler: Hexagon Ragasco brukte før 82 sekunder på å lage en gassbeholder. Nå bruker de 10 sekunder.

Før bruke parken 250 GWH med strøm pr år. Nå klarer de seg med 150 GWH. De tar miljøkravene alvorlig, og har som mål innen 2030 å bli klimanøytralt.

De får mye ut av strømforbruket. Mens aluminiumsverket i Årdal bruker 3200 GWH for å produsere råaluminium, bruker Raufoss altså 150 GWH for å lage ferdigvarer.

Raufoss må hevde seg i et nådeløst marked. Nammo klarer seg naturligvis fint. Bildelindustrien er sårbar. Hvis BMW trenger hjuloppheng kl 7.00 i morgen, kan en kollisjon i Nittedal være fatal.

Nå investerer parken 5 - 6 milliarder i et stort areal nedover mot Breiskallen og har som mål å doble seg innen 2030.

Ref: Ola Rongen